

[Víra – příprava na bytový seminář]

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[1985-1 \(rukopis\)](#)

[Víra](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[1985-1 \(rukopis\)](#)

[Víra](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 25. 8. 1985
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 25. 8. 1985

[Víra – příprava na bytový seminář]

850825-1

(4) (25. 8. 85) – (Příprava na seminář.)

- a) budeme se zabývat Jaspersovou knížkou o ffské víře; Jaspers bude vycházet ze svého pojetí víry. Víme už předem, že jsou také jiná pojetí – a **já chci** vycházet také z jistého pojetí, které chci jednak zdůvodnit předběžně, jednak vypracovat v **rozhovoru** a někdy polemice s pojetím Jaspersovým.
- b) zvláštnost slova (a odvozenin slova) víra a věřiti v různých jazycích (viz Ebeling – čes. překl.: „Křesťanství dnes“)
- c) zasutý význam „původní“ – viz statistika výskytu v logiích (Ebeling, Marxsen)
- d) okolnost, že slova víra, věřiti bylo takřka výhradně užíváno absolutně (např. ještě dnes mluvíme o někom, že je „věřící“ člověk – tady to zůstalo), musí něco znamenat a ten význam musí být s největším úsilím, ale též s krajní obezřetností zachycen a interpretován.
- e) víra sama nemá předmět, k němuž by se vztahovala, k němuž by mířila, nýbrž má spíš zcela obrácený směr: je to zakotvení toho, kdo „věří“, kdo „má víru“, v tom, „co“ je zdrojem, původcem, základem, východiskem víry. Víra tedy není akt, jímž by se člověk dotýkal „něčeho“, „več“ věří; její intence míří k věcem, k situacím „vnitro**světným**“, ale není na nich založena ani z nich odvozena.
- f) Pokud je součástí víry nějaký akt, pak to je spíš důsledek víry než sama víra. Akt víry je možný teprve tam, kde se ustavil subjekt tohoto aktu. Ale víra nepředpokládá subjekt, nýbrž konstituuje jej (přinejmenším spolukonstituuje, eventuálně rekonstituuje). Proto plným právem říká Jaspers, že onen základ, z něhož naše víra prýští, z něhož vychází, na němž stojí, nemůžeme chtít, neboť už samo naše chtění z tohoto základu vychází. To vlastně znamená, že ani věřit nemůžeme chtít (ve formě vůle k víře – v analogii třeba k „vůli k moci“), neboť víru už potřebujeme k tomu, abychom „chtěli věřit“.
- g) Z naší strany lze proto mluvit leda o otevřenosti k víře, která nevychází z nás, kteří (eventuálně) věříme, nýbrž přichází k nám, aby nás skrz naskrz pronikla a cele nás prostoupila tím, že změní naše zaměření, naši orientaci a povede nás tam, kam míří ona sama. Lze proto souhlasit – alespoň předběžně – s výměrem Rádlovým, který praví, že víra je nakloněnost k činu.